

[Erling Dinesen.]

Det er formentlig almindelig bekendt, at der er et arbejde i gang i de nordiske lande for at sikre en yderligere nedsættelse af den ugentlige arbejdstid. I Finland vedtog man allerede i 1965 en ordning, som betyder, at 40 timers ugen skal opnås senest i 1970. Både i Norge og Sverige arbejder arbejdstidskomiteer med spørgsmålet om nedsættelse af arbejdstiden, og selv om konkrete resultater ikke foreligger i dag, er det kendt, at man står over for en arbejdstidsnedsættelse. I alle tilfælde i Sverige bliver der formentlig tale om en gradvis nedsættelse til de 40 timer.

Det er klart, at man også må se på spørgsmålet om de øgede produktionsomkostninger, som er forbundet med en lovgivning af den karakter, vi her drøfter. Det var arbejdsministeren jo også inde på, og jeg vil da gerne medgive, at det er klart, at gennemførelsen af forslaget vil betyde en vis økonomisk belastning for erhvervslivet. Men når dette er sagt, vil jeg gerne føje til, at jeg tror, man skal være meget varsom med at vurdere omkostningerne ved en ferieudvidelse. Al erfaring viser jo, at arbejdstidsnedsættelse eller ferieudvidelse meget hurtigt resulterer i en forøgelse af produktiviteten ikke mindst i de erhverv, som i særlig grad mærker konkurrencen, og det tror jeg også vil ske denne gang.

Hertil kommer — og det synes jeg nok der er grund til også at se lidt nærmere på — den kendsgerning, at dansk erhvervsliv har en anden og gunstigere stilling end erhvervslivet i de øvrige nordiske lande, når talen er om de bidrag, som arbejdsgiveren, eller produktionen om man vil, skal yde til sociale formål; det kan være tillægspension, det kan være ferie, det kan være sygeløn og meget andet. Lad mig nævne, at i Danmark er arbejdsgiverens sociale bidrag 14 pct. af de totale lønudgifter. I Sverige er det 21 pct., i Finland 22 pct. og i Norge 23 pct.

Vi har altså ikke været særlig voldsomme her i landet med at påligne arbejdsgiverne sociale bidrag, og en yderligere lettelse sker jo i realiteten med det sygelønsforslag, vi i øjeblikket behandler her i tinget, hvor forholdet er det, at staten overtager en større andel af udgifterne end oprindeligt forudsat, noget, jeg naturligvis er enig i. Også her ligger det sådan, at sygelønsordningen er

kommet til verden gennem overenskomstforhandlinger på arbejdsmarkedet. Nu er den et rent lovgivningsanliggende, selv om man naturligvis drøfter ændringer og forbedringer med arbejdsmarkedets parter, og det er jo en ganske naturlig ting, det er ikke noget, der specielt gælder for ferielovgivningen, det gælder på en lang række lovgivningsområder.

Men det kan efter min opfattelse ikke være ensbetydende med, at der ikke kan ske noget på området, før det er godkendt af arbejdsmarkedets parter. Vi hørte da også for en halv snes dage siden hr. Valbak på det radikale venstres vegne udtale om sygelønsforslaget: vi vil fremme lovforslaget, selv om kun den ene part, nemlig LO, har godkendt det. Det konservative medlemsblad *Vor Tid* skrev den 17. april, at såfremt ferieforslaget blev gennemført, ville det være et skridt på vejen til undergravelse af den fri forhandlingsret på arbejdsmarkedet, fordi forslaget bryder med den tradition, at løn, ferie og arbejdstid er noget, der skal aftales mellem arbejdsmarkedets parter. Det er, som jeg tror jeg allerede har påvist, helt uholdbare synspunkter. Der er vist almindelig enighed om her i landet, at løn og arbejdstid naturligt hører hjemme i de kollektive overenskomster. Disse forhold egner sig ikke for lovgivning. Det gør ferie-spørgsmålet derimod, og derfor har vi jo også en ferielov her i landet.

Jeg synes i øvrigt også nok, at det spiller en rolle med en fællesnordisk udvikling på dette felt. Blicher der i højere grad tale om én nordisk økonomisk integration, må det være vigtigt med en harmonisering også på det socialpolitiske område. Og forholdet er, som jeg har nævnt det, at vi på vigtige områder er bagefter. Det gælder ikke bare, når talen er om ferie, det gælder også f. eks. på hele pensionsområdet, hvor man i Sverige og Norge direkte over produktionen, altså gennem arbejdsgiverbidrag, betaler en almindelig tillægspension, som sikrer hele befolkningen i disse lande en pension, der nogenlunde svarer til den, tjenestemændene har opnået, noget, vi tidligere har stillet forslag om, men som er blevet afvist.

Arbejdsministeren udtalte afslutningsvis, at et lovgivningsinitiativ med henblik på 4 ugers ferie efter regeringens opfattelse i givet fald må ske på den baggrund, at der